

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

«Витинанка»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»
Спеціальність 014 «Середня освіта»
Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5
від «15» січня 2025 р.

Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Витинанка
Викладач	Корпанюк Василь Васильович
Контактний телефон Викладача	+38 0968752758
Е-mail викладача	vasyl.korpaniuk@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн / онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного н-ня	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Зміст освітнього компонента «Витинанка» забезпечується освітньою програмою підготовки освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 014. 12 – Середня освіта "Образотворче мистецтво" та передбачає кваліфікацію вчителя образотворчого мистецтва. Освітній компонент «Витинанка» належить до освітніх компонентів вільного вибору студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його професійних здібностей.</p> <p>Курс передбачає засвоєння знань про виникнення, розвиток витинанки в Україні, класифікацію витинанок, їх функціональне призначення та художньо-естетичні особливості.</p> <p>Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувача теоретичних знань та набуття необхідних практичних навичок про витинанку.</p> <p>Основними цілями вивчення освітнього компонента є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення тісного зв'язку між теоретичними та практичними заняттями студентів - отримання знань про історію зародження та розвитку витинанки в Україні; - оволодіння вміннями та навичками створення витинанок різного типу та складності. <p>Відповідно до вимог освітньої процесу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> історію розвитку мистецтва витинанки; творчість відомих художників (майстрів)-витинкарів; різновиди традиційних витинанок; різновиди композицій та види орнаментів; символічне значення основних елементів; особливості витинанки регіонів України та країн світу. властивості паперу та основні прийоми роботи з ним; основні технічні прийоми; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> володіти різними техніками та прийомами витинання; трансформувати рослинні, зооморфні та антропоморфні об'єкти у декоративні образи; складати композиції з витинанок; підбирати кольори для композиції з витинанок, поєднувати елементи витинанок. самостійно виготовляти творчі витинанки, оформляти роботу. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

ЗК 7. Здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті зобов'язання.

Фахові компетентності

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

ФК 6. Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

ФК 9. Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки.

ПРН 3. Знання етапності процесу формування уявлень про сутність, види та жанри мистецтва; оперування системою мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах.

ПРН 4. Знання шляхів розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування художніми вміннями та навичками з метою повноцінної практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності.

ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності.

ПРН 7. володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання

ПРН 8. формування емоційно-естетичного рівня, культури почуттів, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва.

ПРН 9. розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти розвинену особистість.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	6		
Практична робота	54		
Самостійна робота	120		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	014 «Середня освіта» (Образотворче мистецтво)	2	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема № 1. Тема 1. Вступ. Сутність та основні концепції дисципліни «Витинанка».	2		6
Тема № 2. Тема 2. З історії розвитку витинанкарства.	2		16
Тема № 3. Тема 3. Тенденції розвитку сучасного мистецтва витинанки	2		6
Тема 4. Стилізація в мистецтві витинанки. Стилізація природних мотивів. Силуетне рішення.		8	12
Тема 5. Стрічкова композиція. Одношарова витинанка.		8	8
Тема 6. Стрічкова композиція. Двошарова витинанка.		8	8
Тема 7. Орнаментальна композиція в квадраті. Двошарова витинанка.		8	8
Тема 8. Орнаментальна композиція в колі. Багатошарова витинанка.		8	8
Тема 9. Сюжетна композиція в прямокутнику. Дзеркальна симетрія. Поєднання антропоморфних та зооморфних мотивів.		8	16
Тема 10.Творча робота.		6	32

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – екзамен Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 60 балів, Самостійна робота / підготовка доповіді або презентації – 10 балів; Кафедральний перегляд робіт – 10 балів; Екзамен – 20 балів
Вимоги до письмових робіт	Екзамен – 20 балів
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 60 балів
Допуск до підсумк. контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен; Форма задачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>
2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).
3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.
4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Гуляєва Н. Ю. Витинанка: Практичні рекомендації для вчителів та витинанка рівпочатківців / Гуляєва Наталія Юріївна. Вінниця : ТВП «Книга-Вега», 2008. 73 с.
2. Грищенко О. Українська витинанка кін. XX – поч. XXI ст.: тема, історіографія наукового дослідження. URL: <https://cutt.ly/Or28thS> (дата звернення : 2019 р.).
3. Каленюк О.М. Художнє витинкарство в контексті підготовки майбутнього художника-

- педагога. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/9189/1/Стаття%20Каленюк%20202.pdf> (дата звернення : 2023 р.).
4. Косицька З. Витинанки // Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України ; голов. ред. Г. Скрипник; наук. ред. Т. КараВасильєва. Київ, 2011. Т. 4: Народне мистецтво та художні промисли ХХ ст. 512 с.: іл. С. 323 – 358. URL: <http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2011/ist.dek.myst.pdf> (дата звернення: 2023 р.).
 5. Косицька З. Історія декоративного мистецтва України: У 5 т. Т. 5 / [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2016. 546 с. + 266 іл. URL: (дата звернення: 2022 р.).
 6. Косицька З. Витинанка в ансамблі декору української хати. URL: (дата звернення : 2023 р.). 7. Міщенко Г.М. Витинанка – від традицій до сучасного образотворення // Народне мистецтво. 2004. № 1-2. С.28 – 29.
 7. Теліженко О. В. Основи національної культури : навч. посібник. Київ: УБС НБУ, 2012. С. 374 – 379.
 8. Тихонюк О. Мистецтво витинанки в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століть (автореф. дис. ...канд. мистецтоснавства) URL: (дата звернення : 2023 р.).
 9. Українська витинанка : альбом-каталог. Київ : Народні джерела, 2013. 112 с.
 10. Шегда І., Бондарчук О., Семикопенко І. Витинанка : методичні рекомендації з декоративно-прикладного мистецтва: Харків, 2016. 57 с. URL: file:///C:/Users/Home/Downloads/Methodichni_rekomendatsiyi_Vitinanka_2016.pdf
 11. (дата звернення : 2023 р.).
 12. Станкевич М. Витинанки та штучні квіти: порівняльний аспект URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/16748/06-Stankevych.pdf?sequence=1> (дата звернення : 2022р.).
 13. Храмова-Баранова О. Витинанка в контексті сучасної візуальної культури України URL: <file:///C:/Users/Home/Downloads/218-Article%20Text-344-1-10-20180628.pdf> (дата звернення : 2023 р.).

Викладач: Корпанюк Василь Васильович,
доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну